

NIEUW GUINEA KOERIER

Koninklijk Inst. v. d. Tropen

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO. 292

DONDERDAG 15 DECEMBER 1960

Toestand in Algiers blijft gespannen

In de Kashba, de mohammedaanse wijk van Algiers, is het in de afgelopen nacht weer onrustig geweest. De gehele wijk is door Franse politie en militairen hermetisch afgesloten, maar er werden nog herhaaldelijk schoten gehoord.

Volgens de autoriteiten zijn er enkele slachtoffers gevallen.

Naar schatting hebben 15.000 Algerijnen in de afgelopen dagen in Algiers betoogd voor een onafhankelijk Algerije. In Parijs is van officiële zijde medegedeeld, dat in Algerije bij de laatste ongeregeldeheden 123 personen zijn gedood en 513 ernstig gewond. Er zijn meer dan duizend licht gewonden. Er zijn in Algiers enkele honderden mensen gearresteerd, waarvan velen op last van president De Gaulle persoonlijk.

Volgens het onafhankelijke blad *France Soir* heeft president De Gaulle verklaard allen die voor de ongeregeldeheden in Algerije verantwoordelijk zijn te zullen "breken". Deze opmerking was hem zondagavond in Biskra ontsnapt, toen men hem verslag uitbracht over de gebeurtenissen van de vorige dag.

Intussen heeft het bezoek van De Gaulle aangetoond, dat het leger volkomen trouw is aan de regering en dat het uitgesloten is dat het zich tegen het huidige regime zal verzetten.

AR-fractie wil UNO-commissie naar Nieuw Guinea

Tijdens de algemene politieke beschouwingen in de Eerste Kamer is van Anti-Revolutionaire zijde aan de regering verzocht er bij de Verenigde Naties op aan te dringen dat er een UNO-commissie naar Nieuw Guinea gaat.

Zowel de Nederlandse regering als de bevolking van Nederlands Nieuw Guinea hebben er recht op, dat zo'n commissie ter plaatse kennis neemt van de opvattingen van de Papoeabevolking.

Dit is zeer belangrijk gezien het snel dat de Indonesische regering nu speelt, aldus fractie-voorzitter Berghuis.

Eerder op de dag had de socialistische oud-minister ir. Vos o.m. gezegd dat Nieuw Guinea zo spoedig mogelijk aan Indonesië moet worden overgedragen.

Dat had al in 1949 moeten gebeuren, vond hij. Hij verlangde verder dat de regering zich duidelijk tegen de rassendiscriminatie in iedere vorm zal uitspreken.

Zoals bekend waren vele hoge officieren in het Franse leger in Algerije het niet eens met de politiek van De Gaulle om Algerije zelfstandig te maken. De president heeft zijn meest uitgesproken tegenstanders ontslagen.

Uit Algiers wordt bericht dat de kashba en de wijk Bad el Oued de tekenen dragen van de hevige gevechten die er zijn gevoerd.

In de straten die nu betrekkelijk stil zijn, liggen de wrakken van uitgebrande auto's en naar buiten geworpen huisraad. De Synagoge, waarvan alle deuren zijn verdwenen is beschilderd met nationalistische leuzen. Ook in vele Joodse winkels is grote schade aangericht.

Fokker gaat modern jachtvliegtuig ontwerpen

De Fokkerfabrieken in Amsterdam en de Amerikaanse Republic Aviation Vliegtuigenfabriek hebben overeenstemming bereikt over het ontwerpen van een militair jachtvliegtuig. Deze machine is bedoeld als de opvolger van de Lockheed Starfighter, die bij de NATO nog in gebruik zal worden genomen. De beide vliegtuigfabrieken gaan uit van de veronderstelling dat de Starfighter na een aantal jaren vervangen moet worden door een ander vliegtuig dat loodrecht kan opstijgen en dalen. In 1961 hopen de beide concerns een ontwerp op tafel te kunnen leggen dat aan de eisen voldoet. Binnen drie jaar zal een prototype gereed kunnen zijn. De overeenstemming werd gisteren in Amsterdam bereikt.

VANDAAG KRIJGT BELGIE EEN KONINGIN

Brussel — Heden (15 december) zullen Koning Boudewijn van België en Dona Fabiola de Moray Aragon te tien uur Amsterdamse tijd op het paleis in Brussel in de echt worden verbonden.

Het kerkelijk huwelijk vindt plaats om elf uur in de kathedraal St. Goedele. Twee kardinalen zullen het huwelijk inzegenen. Talloze vorstelijke personen, waaronder Koningin Juliana en Prins Bernhard alsmede de prinsessen Beatrix en Irene, zullen aanwezig zijn. In de kerk zelf is niet voldoende plaats voor de hoge gasten. De televisie zal uitkomst brengen.

Nieuw-Guinea Koerier

Onafhankelijk dagblad voor Nederlands Nieuw Guinea

Uitgegeven door Gebr. Terlouw

Hoofdredacteur Drs. N. STREEFLAND

Redactie en Administratie Oranjelaan, Loods 13, Telefoon 171
Abonnementsprijs fl 6,— per maand
fl 16,— per kwartaal bij vooruitbet.

Postabonnementen
fl 7,50 per mnd. fl 20,50 per kwart.

Advertentie tarieven
fl 0,40 per mm. Bij contract (tenminste 1000 mm) fl 0,36 per mm
Familieberichten fl 0,32 per mm

Agente te Hollandia-Binnen:
Mevr. Leeuwenburgh, p/a. Blugmanhandel "Yvonne"
Agent te Ikar: Bakkerij "BRAUN"
Agent te Manokwari: Hr. Lontho

Korte berichten

Parijs — De West Duitse regering heeft officieel geprotesteerd tegen het opbrengen van drie Duitse schepen voor de Noord Afrikaanse kust door de Franse Marine. De schepen zouden wapens aan boord gehad hebben voor de Algerijnse rebellen.

Washington D.C. President Eisenhower is opgenomen in het Walter Reed hospitaal voor het completeren van een jaarlijks plaats vindend medisch onderzoek. De 70-jarige "Ike" is volgens de doktoren in prima conditie.

New Orleans La. Gouverneur Jim Davis zet de strijd tegen de integratie voort. Hij wil van overheidswege blanken die hun kinderen naar een prive school sturen geldelijk steunen.

Parijs — Patrice Michelin, die verdacht was van moord op zijn echtgenote Nicole, is voorlopig in vrijheid gesteld. Hij was door enkele psychiaters onderzocht. Patrice, een neef van de bandenfabrikant Michelin, staat bekend als een succes.

Istanbul — In de Bosporeus kwamen een Russische en een Yoegoslavische tanker met elkaar in botsing en daarna met een Turks pasagiersschip. Bij de ontstane brand vielen verscheidene slachtoffers.

Eerste koffie van eigen bedom gereed voor consumptie

Verkoop levert nog moeilijkheden op

Sinds drie maanden kan de consument van Nieuw Guinea, koffie van eigen land drinken. De heer G.A. Timmerman te Hollandia is er in geslaagd om de eerste koffieopgiet van Nieuw Guinea t.w. die van Seroei te verwerken tot een product dat aan alle te stellen eisen voldoet. Bovendien is zijn gemalen koffie aanzienlijk lager in prijs dan die welke in blik uit Nederland wordt ingevoerd.

De heer Timmerman (72), eigenaar van bloemenhandel "Felix" te Hollandia Haven heeft zijn sporen verdiend in de cultures van het voormalige Nederlands Indië.

Men kan zich er over verheugen, dat hij zijn voornemen om naar Nederland te vertrekken nog niet ten uitvoer heeft gebracht.

EERSTE OOGST

Zoals bekend zijn in verschillende delen van Nieuw Guinea koffie aanplantingen tot stand gekomen ("robusta" in de kuststreken en "arabica" in het gebergte) en dit jaar kwam het eerste areaal in productie.

De geogste hoeveelheden waren uiteraard nog gering en bepaald niet voldoende, om reeds geëxporteerd te worden.

Voor de eerste partijtjes koffie, evenals de eerste cacao afkomstig van het eiland Japen, moest dus een binnenlandse markt gevonden worden. Maar daarvoor diende de koffie in Nieuw Guinea gebrand te worden. De hoeveelheden waren ook te klein om er hier een grote installatie voor te bouwen, maar de heer Timmermans bracht uitkomst. Met zeer eenvoudige middelen vervaardigde hij een tweetal roostertrommels, die gevuld met koffiebonen, langzaam boven een houtvuur worden gedraaid totdat bepaalde tekenen er op wijzen, dat de koffie voldoende gebrand is.

VAKMANSCHAP

De heer Timmermans ontvangt de bonen van de Landbouw Voorlichtingsdienst en droogt ze dan eerst wat in de zon. Het eigenlijke branden is een vrij eenvoudig procédé in die zin, dat de apparatuur en de handgrepen die er voor nodig zijn niet ingewikkeld zijn.

Maar de kunst van het vak ligt in het bepalen van het juiste moment waarop het brandingsproces moet worden beëindigd. Dit is een kwestie van

seconden, aldus de heer Timmermans.

In de grote fabrieken hebben de roostertrommels een peilglas, waarin men de kleur van de koffiebonen kan controleren. De heer Timmermans moet echter afgaan op de dampen, die in een bepaald stadium van het brandingsproces de trommel verlaten. Is het eenmaal zover dan wordt het vuur onder de trommel snel afgedekt. De trommel wordt nog even rondgedraaid en dan wordt de inhoud uitgestort om af te koelen.

Is dit gebeurd, dan worden de koffiebonen door een elektrische "blower" (blazer) gegoten, om de vliesjes van de bonen, die mee zijn gebrand, er uit te verwijderen. Zou dat niet gebeuren, aldus de heer Timmermans, dan zou dat aan de smaak van de koffie niets veranderen, maar er zouden in het gemalen product witte stipjes te zien zijn, en daar is het publiek niet aan gewend.

De installatie van de heer Timmermans kan per maand ongeveer 2000 kg. ruwe koffie verwerken. In drie maanden tijd heeft hij nu in totaal ruim 500 kg. gebrand. Hij werkt met twee autochtone werknemers.

Zijn afnemers zijn tot nu toe voornamelijk particulieren en enkele instellingen, zoals de Algemene Politie en de Lagere Technische school te Kota Radja. De heer Timmermans verkoopt zijn product in plastic zakjes.

OPVOLGER

Gezien de leeftijd van de heer en mevrouw Timmermans hebben zij besloten om binnenkort naar Nederland te gaan. Dit besluit is bepaald niet genomen omdat zij hier in het algemeen geen toekomst zien. Als de heer Timmermans vertelt over zijn bedrijf en over de tropische landbouw in het algemeen klinkt zijn stem enthousiast. Zijn vertrek zal waarschijnlijk niet tot gevolg hebben, dat het juist beginnend bedrijfje weer wordt verwaarloosd. Hij is er in geslaagd iemand te vinden, die na een inwerkperiode bereid zou zijn om het werk voort te zetten. Nu ziet alles er nog wat primitief uit (hetgeen in een primitief land geen schande is) maar er ligt ongetwijfeld een toekomst voor deze nijverheid, indien men er van uitgaat, dat Nieuw Guinea op de duur zijn gehele behoefte aan koffie gaat dekken uit eigen productie, verwerkt in het land zelf, zoals ook in Indonesië het geval was en is.

VERKOOP

Een moeilijkheid is nu nog de afzet. De heer Timmermans verkoopt zijn product zelf en bereikt daarmee uiteraard slechts een zeer beperkt publiek.

De gemiddelde consument weet bovendien van het bestaan van Nieuw Guinea koffie nog niet af.

De grote handelsfirma's hier te lande hebben nog weinig interesse getoond

om de verkoop voor hun rekening te nemen, gezien de kleine hoeveelheden die uiteraard slechts voor detail-verkoop in aanmerking komen.

Intussen kunnen we de consument de verzekering geven, dat de kwaliteit van de koffie van de heer Timmermans niet onderdoet voor die welke in blikken wordt verkocht. Integengeel zouden we haast zeggen. De prijs ligt van drie tot vier gulden per kg. lager dan die van import-koffie.

Al met al genoeg redenen lijkt ons, om de proef eens op de som te nemen.

Voor al grote instellingen, zoals internaten, kazernes etc. kunnen belangrijk besparen op hun maandelijks uitgaven als ze koffie van eigen land gebruiken.

Als nu nog een geschikte verkooporganisatie gevonden zou kunnen worden, dan kan dit nieuwe bedrijfje een goede toekomst tegemoet gaan.

(De koffieimport in Nieuw Guinea belooft momenteel bijna een miljoen gulden per jaar) en dan wordt daarmee tevens aangetoond, dat de uitbreiding van de primaire productie (in dit geval landbouw) de meest doeltreffende manier is om ook in andere sectoren van de economie werkgelegenheid en welvaart te scheppen.

Wedstrijden V.H.O. - V.B.H.

Vorige week hadden twee wedstrijden plaats tussen de VHO en VBH-elftallen. De wedstrijd op woensdag 8 december gespeeld was vastgesteld als erewedstrijd voor de heer Brunt; de wedstrijd van Donderdag 9 december gold als finale voor het Marine-tournooi.

In beide wedstrijden trad de VBH, na uitstekend spel van beide zijden, zegevierend met 3-2 uit het strijdperk.

Nieuwtjes uit Nederland

Deventer - Deventer krijgt een kunstijsbaan van 30 bij 60 meter. Deze afmetingen zijn voldoende voor een ijshockeybaan. Een stimulans voor de aanleg van deze baan is geweest de invoering van de vijfdaagse werkweek bij vele bedrijven, waardoor problemen van vrijetijdsbesteding opgelost moeten worden.

Amsterdam - In de kleding-industrie in Amsterdam is de vraag naar vrouwelijke werkkrachten negen maal zo groot als het aanbod. Ook in de vitale beroepen voor manlijk personeel is er meer vraag dan aanbod. Dit geldt vooral voor de bouwnijverheid en de metaalindustrie.

Amsterdam - Evenals vele andere steden in Nederland heeft ook de hoofdstad nog een ernstig tekort aan woningen. In 1960 zullen er vermoedelijk 4000 woningen gereed komen in Amsterdam. Voor de premie-A woningen is een maximum huur van f 85,- vastgesteld, terwijl de stichtingskosten voor koopwoningen f 26.000 zullen bedragen.

— Ter vervanging van het onzuivere gangbare maatsysteem voor jongens- en herenconfectie zal de "Stichting 4-D" nog voor de komende zomer in geheel Nederland een geheel nieuw nationaal genormaliseerd maatsysteem invoeren.

Radioprogramma

DONDERDAG 15 DEC 1960 (48,42 m.)

20.00 uur: Klok: nieuws: weersverwachting. 20.15 uur: Donderdagavondconcert. Concertgebouw-orkest olv. Pierre Monteux. Inleiding: Dr. Jos Wouters. Uitgevoerd zal worden: Vijfde symfonie van Beethoven en Kermisscène uit Petrouchka van Strawinski. 21.07 uur: De Nederlandse literatuur door J. van Haren. 21.30 uur: Het Weens Licht Orkest. 21.30 uur: Geestelijke liederen. 21.45 uur: Protestantse avondoverdenking. 22.00 uur: Fragmenten uit "Free and Easy" (Horak Arfen) door het orkest van André Kostalanetz. 22.25 uur: The Four Lads. 22.35 uur: Eddie Condon and his All Stars. 22.50 uur: Nieuws in het kort. 23.00 uur: Sluiting

Twoe partij vergaderingen te Hollandia

Vorige week vonden te Hollandia twee partij vergaderingen plaats: Eén van de Democratische Volkspartij (DVP) en één van de Partei Nationaal (Parna).

DEMOCRATISCHE VOLKSPARTIJ

Op de eerstgenoemde vergadering die vrijdag plaats vond waren de belangrijkste sprekers de DVP voorzitter de heer A. Runtumboy en de secretaris de heer M.A. Rumanum.

De voorzitter legde er de nadruk op dat 't volk van Nieuw Guinea 't recht heeft om over eigen toekomst te beslissen hetgeen impliceerde, dat de eisen van Indonesië ten aanzien van Nieuw Guinea onmogelijk ingewilligd konden worden.

Ten aanzien van de vraag hoe het bestuur kon besluiten om een resolutie aan te bieden (aan Hammarskjoeld) zonder dat de leden daarvan afwisten, verklaarde de heer Runtumboy dat het bestuur door de leden was gemachtigd om alle noodzakelijke maatregelen te nemen.

De heer Rumanum verklaarde grote verwachtingen te hebben van de Nieuw Guinea Raad. Hij meende dat na de instelling van dit lichaam ook de kwestie der salarissen zal worden geregeld. Hij was voorts van mening dat nu iedereen in Nieuw Guinea nog voor geld te koop is.

Tenaanzien van de vraag welke voertaal ingevoerd dient te worden, verklaart hij dat het Engels zeer belangrijk is voor de contacten met het buitenland en dus zeker sterk de aandacht verdient. Gezien de positie die het Nederlands heeft bij het onderwijs, meent hij evenwel dat deze laatste taal in Nieuw Guinea voertaal dient te zijn.

Verscheidene andere sprekers voerden nog het woord o.a. de heer R.S. Waisimon die er de aandacht op vestigde dat de DVP voort is gekomen uit het gewone volk en niet uit de groep der pannelikkers en schoolgaande jongelui.

Lonen in Nederland stegen prijzen bleven gelijk

Het vorig jaar zijn de gemiddelde lonen in Nederland gestegen met 12 procent. De prijzen bleven daarentegen vrijwel in evenwicht.

Dit werd in de Tweede Kamer medegedeeld door minister De Pous tijdens het debat over de begroting van Economische Zaken.

De minister zei verder, dat de productie nu vrijwel haar hoogtepunt had bereikt. Wil het hoge levenspeil in 1961 gehandhaafd blijven, zei hij dan zal dat inspanning en zelfdiscipline vergen.

Een uitbreiding van de bestedingen zoals die in 1960 voorgekomen, zal volgens de minister het economisch evenwicht in gevaar brengen. Aan het prijs beleid zullen de hoogst mogelijke eisen worden gesteld, om te voorkomen dat er schommelingen optreden. De minister sprak zich uit tegen een verdere loonsstijging.

De heer J. Marwa vestigde de aandacht op de noodzakelijke steun van Nederland voor de ontwikkeling van Nieuw Guinea. Hij kondigde voorts aan dat in januari van het volgend jaar een afdeling van de DVP in Sentani zal worden opgericht.

De heer Rumanum maakt voorts bekend dat volgend jaar een nieuw hoofdbestuur zal worden gekozen.

PARTEI NATIONAAL

Zaterdag jl. hield de Parna een openbare ledenvergadering. De bijeenkomst werd geopend door het zingen van het lied "Hai Tanah Nieuw Guinea". Daarna heette partijvoorzitter H. Wajoi de aanwezigen welkom en keerde zich tegen de veelgehoorde opinie, dat de Parna een partij van Seroeiers was. Dit was volgens hem een argument dat gebruikt werd door de vreemdelingen die in Nieuw Guinea gekomen waren om overal elders partijtjes op te richten ten einde op die wijze verdeeldheid te zaaien onder het volk.

Hun taktiek is die van "verdeel en heers" aldus de heer Wajoi. Hij meende het verwijt van de eenzijdige samenstelling van de partij bovendien te kunnen weerleggen, door te wijzen op de bordjes op de bestuurstafel, die aanduiden uit welke streken de bestuursleden afkomstig waren: Hollandia/Sentani - Merauke - Fakfak - Sorong - Manokwari - Biak/Noemfoor - Japen/Waropen - Sarmi - Nimboran.

De resolutie aan secretaris generaal Hammarskjoeld is niet een uitvinding geweest van de Seroeiers of van Wajoi alleen en is ook niet geschied op instigatie van het CWNG-Persekding, zo vervolgde de spreker.

Het doel was om te laten weten dat niemand zich met Nieuw Guinea kan bemoeien zonder de Papoeas er bij te betrekken.

Het was niet de bedoeling Indonesië er bij te halen, maar wat moeten we straks met onze onafhankelijkheid doen, zo vroeg de heer Wajoi zich af, als we door de Afro-Aziatische landen niet erkend worden?

De heer Wajoi stelde de vraag of de Papoeas' over tien jaar alles wel zelf zouden kunnen doen en of de economie dan wel sterk genoeg zou zijn voor zelfstandigheid. Hij beantwoordde deze vraag niet bevestigend maar verklaarde dat het streven van Parna niettemin blijft om in tien jaar tijd zoveel mogelijk functies door Papoeas te laten vervullen.

Het stellen van een streefdatum achtte hij nodig om in het buitenland vertrouwen te wekken.

De heer Wajoi keerde zich voorts tegen de opportunisten die zeggen, dat zij de partij zullen steunen die het zal winnen. We moeten op ons zelf vertrouwen en niet op anderen, aldus de Parna-voorzitter.

Na de heer Wajoi voerde secretaris M. Ohee het woord. Hij meende dat de economie niet bepalend was voor de mate van politieke rijpheid.

Ook India en Pakistan konden economisch niet op eigen benen staan toen ze zelfstandig werden, zo zei hij. Hij meende dat er in de toekomst veel aandacht besteed diende te worden aan de verdeling van de welvaart.

Hij hoopte dat ondanks het feit dat de belangen van de Papoea bij de Parna voorop staan, Nederland zijn steun aan Nieuw Guinea zou blijven verstrekken. Wij steunen het Gouvernement, aldus de heer Ohee.

Als derde spreker op de vergadering was aangekondigd Ds. Rumanum, voorzitter van de Algemene Synode der Evangelisch Christelijke Kerk.

Ds. Rumanum was echter verhinderd om aanwezig te zijn. De vergadering werd besloten met een oproep van de voorzitter om de eenheid te bewaren.

Korte berichten

Noumea — De 5e conferentie van de South Pacific Commission zal in juli 1962 gehouden worden op het Amerikaanse deel van het eiland Samoa. Bijna alle volkeren uit het Zuid Pacific gebied zullen vertegenwoordigd worden.

Washington D.C. De republiekein Robert Macnamara, de nieuwe minister van defensie in de regering Kennedy is een gewezen luchtmacht luitenant-kolonel. Hij werd onlangs benoemd tot president van de Ford Motor Company. Zijn salaris als minister bedraagt \$ 25.000 per jaar. Dit is slechts een kwart van het inkomen dat hij als zakenman genoot.

Washington D.C. Aan de Georgetown universiteit alhier heeft de dermatoloog dr. Stolar een middel ontdekt dat de huidskleur doet veranderen. Hij had driehonderd negers behandeld waarvan er zestien geheel blank waren geworden. Bij de anderen lukte het slechts gedeeltelijk. De dokter wil slechts die mensen behandelen die aan een bepaalde huidziekte, die veel bij negers voorkomt, lijden.

Washington - Aan een universiteit in Washington heeft men een manier gevonden om de huid van een neger blank te maken en die van een blanke zwart. Reeds zijn 300 negers geheel of gedeeltelijk blank gemaakt. Alleen negers die lijden aan een bepaalde huidaandoening worden in behandeling genomen. Mensen die alleen maar van huidskleur willen veranderen worden niet geholpen.

De Indonesische ambassadeur in de Maleise federatie, de heer Rasid, is voor overleg met zijn regering naar Djakarta ontboden. Hij is na aankomst onmiddellijk door president Soekarno ontvangen. Het terugroepen van Rasid volgt op het mistukken van de pogingen van premier Abdool Rahman om te bemiddelen in de kwestie Nieuw Guinea. Dit wordt in Djakarta medegedeeld.

In verband met stockopname zullen de magazijnen van

de **NIGIMY N.V.** gesloten zijn

van 25 december t.m 31 december 1960. Bestellingen
kunnen worden geplaatst t.m 21 december 1960.

Kantoor en kassa blijven normaal geopend.

TE KOOP T.E.A.B.

Staalbuis zitkamerameublement, dres-soir, Brabantia keukentafel en vier stoelen. Electrolux dual ijskast 90 ltr. bromfiets, grote spiegel en draaistoel, wasmachine en centrifuge, tevens uitverkoop restant winkelgoederen.

KLUIN **ORANJELAAN**
no. 3124

Te koop per eind december:

Singer handnaaimachine, Djati-houtenlegkast, schermelampje, ovale wandspiegel, sierplanten, boeken enz.

Mevr. E.A. DAHMEN, Motorpool. Gezinsbarak, Holl.-Binnen.

no. 3117

NIEUW:

Terlenka plisse rokken en gladde rokken, assorti maten en modellen; mid-dagjapcnnen.

maandslips en maandgordels, meisjes- en jongens blouses.

VIJNSMA, WITTE OLIFANT

no. 3125

CENTRAAL ZIEKENHUIS

Jac. S. de Vries, orthopaed(chirurg, afwezig van 15 — 23 december 1960.

Bouw Agrarisch Proefstation aanbesteed

Vanmorgen vond ten kantore van de Directeur van Financiën te Hollandia de openbare aanbesteding plaats van de bouw van het Agrarisch Proefstation te Manokwari. De inschrijvers waren:

N.V. Intervam voor een bedrag van f 6.077.500,—

Holl. Beton Mij. voor een bedrag van f 5.960.000,—

Bouwmij. Hollandia voor een bedrag van f 6.131.750,—

Verwacht wordt dat de gunning voor 1 februari 1961 zal plaats vinden.

De bouw zal ongeveer midden 1961 een aanvang kunnen nemen en zal circa twee jaar in beslag nemen.

Zoals bekend is het proefstation een van de Euromarkt projecten hier te lande. De voorbereidende werkzaamheden voor de bouw, zowel als de aanleg van waterleiding en electriciteitsleidingen werden reeds eerder aanbesteed en gegund aan de H.B.M.

Goentjes

Officiersgezin, twee grote kinderen, zoekt woonruimte Hollandia-Stad of omgeving. Brieven onder nr. 3127 of telf. 40, toestel 21.

no. 3127

Te koop: Oude Volkswagen t.e.a.b. ABAS. Centr. Ziekenhuis of Ifar.

no. 3123

DE VEERMAN

Bestelde PRO JUVENTUTE Kalenders ontvangen.

Nog voorradig: stijve en slappe plastic waslijnen, gordijnspiraal, kleine ruw aardbloempotjes, jongens- en padvindesriemen, eier weegschalen, oplosbaar maandverband, gekleurd nylon machinegaren, kleine en grote hairpins, lampjes voor Kerstboomverlichting, Kerstversiering, wit papieren servetten, stalen voetenvegers.

Polycethylene poppen 35 Cm. met een extra korting.

Maandag 19 dezer is de winkel gesloten.

no. 3126

Zojuist ontvangen met de SCHELDELLOYD een

Renault Dauphine model 1961

met luchtvering prijs f 6800,—, eventueel op gemakkelijke betalingsvoorwaarden.

Inlichtingen bij: COOLEN'S GARAGEBEDRIJF, Santa Rosa, telf. Hla 234
no. 3129

Maleis blad leverde critiek op Ind. leiders

Singapore - De "Straits Times", een der belangrijkste persorganen in Malakka, heeft op zaterdag 3 december j.l. in een hoofdartikel de houding betreurd, welke Indonesië heeft aangenomen jegens het plan-Rahman. Het blad acht het "minder dan elegant", dat in officiële commentaren en berichten uit Indonesië, de Tengkoë wordt verweten, zich zonder voldoende kennis van zaken met het geschil tussen Indonesië en Nederland te hebben ingelaten. Deze critici hadden dat in het begin moeten kenbaar maken, in stede van vele optimistische uitingen te doen zolang er nog hoop bestond, dat Abdoel Rahman datgene zou kunnen bereiken, wat in hun bedoeling ligt.

Nu maakt het de indruk, alsof men in Indonesië kwaad is op Rahman, dat hij in het laatste niet geslaagd is - aldus de "Straits Times", die voorts zegt: De Tengkoë heeft zich voor de moeilijkheden van Indonesië niet geïnteresseerd in een opwelling. Hij heeft dit

Filmprogramma

REX THEATER

vertoont heden 15-12 en vrijdag 16-12 de actiefilm:

"MATA HARI"

(The Rape of Malaya)

met Maria Menado en Ahmad Mahmud. Een gigantische guerilla strijd tegen een oppermachtige vijand.

ORIENT THEATER

vertoont heden 15-12 en morgen 16-12

"SENIOR PROM"

met Louis Prima, Mitch Miller, Bob Crosby, Keely Smith, Connee Bosell, Les Elgart, Jose Melis, Sam Butera, Toni Arden, Freddy Martin en Paul Hampton. Een film vol muziekschlagers en jolijt!

Holl.-Binnen heden 15-12: "HUNDE WOLLT IHR EWIG LEBEN"

Sentani heden 15-12: "DRUMS ACROSS THE RIVER" met Audie Murphy.

Holl.-Binnen morgen 16-12: "UP PERISCOPE"

DE VEERMAN

Bestelde PRO JUVENTUTE Kalenders ontvangen.

Nog voorradig: stijve en slappe plastic waslijnen, gordijnspiraal, kleine ruw aardbloempotjes, jongens- en padvindesriemen, eier weegschalen, oplosbaar maandverband, gekleurd nylon machinegaren, kleine en grote hairpins, lampjes voor Kerstboomverlichting, Kerstversiering, wit papieren servetten, stalen voetenvegers.

Polycethylene poppen 35 Cm. met een extra korting.

Maandag 19 dezer is de winkel gesloten.

no. 3126

gedaan na het vrij onverwacht bezoek van generaal Nasution in oktober en nadat hem "van zeer gezaghebbende zijde" was medegedeeld, dat de Indonesische regering er - zij het met enig voorbehoud - mee instemde, dat het geschil zou worden voorgelegd aan de UNO. Als Indonesië dit ontkent, dan weet men daar of zelf niet wat men wil, dan wel moet er onder de Indonesische leiders verschil van mening bestaan.

De "Straits Times" besluit: „Indonesië geeft de voorkeur aan "vrijheid boven vrede", volgens een uitlating van generaal Nasution. Dat is een fraaie leus, maar in dit geschil is het begrip "vrijheid" niet in discussie, want volgens de voornemens van Nederland zou West Nieuw Guinea zelfbeschikking verkrijgen. De vrede is niet slechts een Indonesische vrede. Het gaat hier om de vrede in Zuid-Oost Azië, inbegrepen het gebied van Malakka en Singapore wier territoriale wateren willens en onwillens zouden worden betrokken in een strijd met de wapenen tussen Nederland en Indonesië.